

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту

«Затверджую»
Завідувач кафедри

д.е.н., професор,
Михайлов А.М.

« » 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ООК 5. Психологія та соціальні комунікації

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: **051 «Економіка»**
(шифр і назва напрямку підготовки)

Освітня програма: **«Економіка місцевого розвитку»**
(другий рівень (магістерський) вищої освіти)

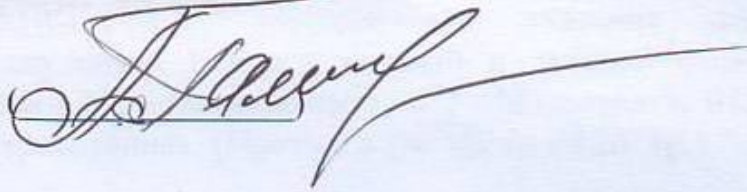
Факультет: *Економіки і менеджменту*

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Психологія та соціальні комунікації» для студентів за спеціальністю 051 «Економіка».

Розробники:

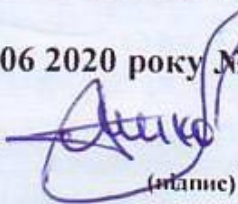
к.е.н., доцент Галинська А.В.
(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри менеджменту.

Протокол від «09» 06 2020 року № 12

Завідувач кафедри

(А.М. Михайлов)
(прізвище та ініціали)

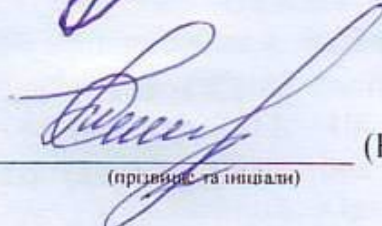
Погоджено:

Гарант освітньої програми
(підпис)

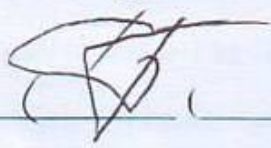
(В.Ю. Медвідь)

Декан факультету економіки і менеджменту
(на якому викладається дисципліна)(підпис)

(Н.І. Строченко)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації
(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата:

11.08.

2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	<i>Нормативна</i>
Модулів - 2	Спеціальність: 051 «Економіка».	Рік підготовки
Змістових модулів: 3		2020-2021-й
		Курс
		1 м
Загальна кількість годин -90		Семестр
		1-й
		Лекції
		8 год.
		Практичні, семінарські
		8 год.
	ОС: Магістр	
		Самостійна робота
		74 год.
		Індивідуальне завдання:
		-
		Вид контролю: іспит

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить, %:
для заочної форми навчання – (16/74)

2.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета: оволодіння теоретичними знаннями з психології та набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації. ознайомити із системою наукових та прикладних знань в психології міжособистісних та ділових відносин, також етики міжгрупової взаємодії; сформувати основні засади комунікативної компетентності

2.2 Завдання навчальної дисципліни

Завдання: формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення; розвиток інтелекту та психічних властивостей, які є складовою сучасної моделі фахівців в різних галузях діяльності; оволодіти навичками

інтерактивної комунікації, групової взаємодії; розвинути вміння висловлювати думки, зчитувати «невербальні сигнали»; оволодіти засобами вербальної та невербальної комунікації.

Вивчення навчальної дисципліни «Психологія та соціальні комунікації» передбачає формування у студентів компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Інтегральні		
1		Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі і проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в умовах невизначеності	ІК
	Загальні		
2		Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети, діяти соціально відповідально та свідомо	ЗК3
3		Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань)	ЗК4
4		Здатність працювати в команді	ЗК5
5		Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ЗК7
6		Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	ЗК8
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність вести професійну комунікацію державною та іноземною мовою та готувати проектну (грантову) заявку іноземною мовою	СК2
2		Здатність збирати, аналізувати та обробляти емпіричні та статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем населених пунктів та територій, робити на їх основі обґрунтовані висновки	СК3
3		Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	СК6

4		Здатність створювати підтримку ефективної взаємодії з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом у процесі маркетингу та брендінгу територій та інших населених пунктів	СК12
5		Здатність налагоджувати міжособистісні соціальні взаємодії, володіти соціально-психологічними технологіями впливу у розв'язання конфліктів, оптимізації соціальних стосунків, налагодженні ефективної взаємодії в колективі та співпраці зі ЗМІ	СК13

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія та соціальні комунікації» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово	ПРН3
2	Дотримуватися принципів академічної доброчесності	ПРН5
3	Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді	ПРН6
4	Створювати підтримку ефективної взаємодії з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом у процесі маркетингу та брендінгу регіонів, міст, ОТГ та інших населених пунктів	ПРН16
5	Налагоджувати міжособистісні соціальні взаємодії, володіти соціально-психологічними технологіями впливу у розв'язання конфліктів, оптимізації соціальних стосунків, налагодженні ефективної взаємодії в колективі та співпраці зі ЗМІ	ПРН17

3. Програма навчальної дисципліни

Обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту від «09» червня 2020 р. протокол №12. Програма знаходиться на апробації.

Модуль 1. Соціальна комунікація як предмет дослідження.

Змістовний модуль 1. Соціальна комунікація як предмет дослідження.

Тема 1: Соціальна комунікація як предмет дослідження. Історія виникнення поняття «соціальна комунікація» (СК). Фундаментальна значимість

СК для людської цивілізації. Теорія комунікації та соціальна комунікація - спільне та відмінне.

Тема 2: Ділове спілкування як складова комунікативної діяльності в публічному управлінні. Соціокультурні аспекти комунікацій у публічному управлінні. Ділове спілкування як складова комунікативної діяльності. Основні перешкоди на шляху ефективного міжособистісного спілкування. Взаємосприйняття та взаємооцінювання учасників комунікативного процесу.

Змістовий модуль 2. Психологія спілкування

Тема 3: Психологія спілкування. Взаємозв'язок спілкування і діяльності. Функції спілкування. Види спілкування. Психологічна структура діяльності. Спрямованість менеджера як основа професійної діяльності. Спілкування як соціальний феномен. Особливості управлінського спілкування. Проблеми міжособистісного сприйняття в управлінському спілкуванні. Умови ефективної взаємодії в управлінському спілкуванні. Творча діяльність.

Тема 4: Формування та розвиток особистості. Психологія особистості.

Поняття особистості. Психологічна структура особистості. Основні фактори, які впливають на розвиток та формування особистості. Структура і функціонування ЦНС людини. Мозок, людська психіка, психічне в єдності світу. Поняття про темперамент та його типи.

Тема 5: Поняття конфлікту в комунікаційній діяльності. Психологія конфлікту. Поняття конфлікту в комунікаційній діяльності як тип складних ситуацій. Основні періоди та етапи динаміки конфлікту. Класифікація конфліктів. Причини конфліктів. Методи вирішення конфліктів. Наслідки конфліктної взаємодії).

Модуль 2. Людина в колективі.

Змістовий модуль 3. Людина в колективі.

Тема 6. Людина в колективі. Поняття групи, колективу. Види та класифікація груп. Етапи розвитку колективу в організації. Механізми ефективної взаємодії працівників в організації.

Тема 7. Соціально-психологічний клімат в організації. Соціально-психологічний клімат колективу. Міжособові відносини. Влада керівника організації. Професійні якості авторитетного керівника.

Тема 8. Види пам'яті та мнемічні дії. Загальне уявлення про пам'ять. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Функція пам'яті для розвитку комунікації.

Тема 9. Різновиди комунікаційних каналів та бар'єри в соціальних комунікаціях. Сучасне трактування поняття «канал комунікації». Підходи до

класифікації бар'єрів електронної комунікації. Класифікація комунікаційних каналів.

Тема 10. Публічна комунікація та співпраці зі ЗМІ. Юридичні аспекти співпраці зі ЗМІ. Ефективна співпраця зі ЗМІ. Комунікація в соціальних медіа: Facebook, Instagram, Twitter та ін.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	Усього	у тому числі			
л		п	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Соціальна комунікація як предмет дослідження					
<i>Змістовий модуль 1. Соціальна комунікація як предмет дослідження.</i>					
Тема 1. Соціальна комунікація як предмет дослідження	2	2	-	-	-
Тема 2. Ділове спілкування як складова комунікативної діяльності в публічному управлінні	4	2	2	-	-
Разом змістовним модулем 1	6	4	2	-	-
<i>Змістовий модуль 2. Психологія спілкування</i>					
Тема 3. Психологія спілкування	14	-	-	-	14
Тема 4. Формування та розвиток особистості. Психологія особистості	14	-	2	-	12
Тема 5. Поняття конфлікту в комунікаційній діяльності. Психологія конфлікту	2	2	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	30	2	2	-	26
Модуль 2. Людина в колективі.					
<i>Змістовий модуль 3. Людина в колективі.</i>					
Тема 6. Людина в колективі	12	-	-	-	12
Тема 7. Соціально-психологічний клімат в організації	14	-	2	-	12
Тема 8. Види пам'яті та мнемічні дії	12	-	-	-	12
Тема 9. Різновиди комунікаційних каналів та бар'єри в соціальних комунікаціях	12	-	-	-	12
Тема 10. Публічна комунікація та співпраці зі ЗМІ	4	2	2	-	-

Разом за змістовним модулем 3	54	2	4	-	48
Усього годин	90	8	8	-	74

5. Теми та план лекційних занять

№	Назва теми та план	Кількість годин
1	Соціальна комунікація як предмет дослідження. План 1.Історія виникнення поняття «соціальна комунікація». 2.Фундаментальна значимість СК для людської цивілізації. 3.Теорія комунікації та соціальна комунікація.	2
2	Ділове спілкування як складова комунікативної діяльності в публічному управлінні. План: 1.Ділове спілкування як складова комунікативної діяльності. 2. Основні перешкоди на шляху ефективного міжособистісного спілкування. 3.Взаємосприйняття та взаємооцінювання учасників комунікативного процесу.	2
3	Поняття конфлікту в комунікаційній діяльності. Психологія конфлікту. План 1.Поняття конфлікту в комунікаційній діяльності як тип складних ситуацій. Основні періоди та етапи динаміки конфлікту. 2.Класифікація конфліктів. Причини конфліктів. 3.Методи вирішення конфліктів. Наслідки конфліктної взаємодії).	2
4	Публічна комунікація та співпраці зі ЗМІ. План: 1.Юридичні аспекти співпраці зі ЗМІ. 2.Ефективна співпраця зі ЗМІ. 3.Комунікація в соціальних медіа: Facebook, Instagram, Twitter та ін.	2
	Разом	8 год

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення особистісних якостей фахівця	2
2	Проблема ділового спілкування в соціальних комунікаціях.	2

3	Вивчення самооцінки особистості	2
4	Соціальні об'єднання людей, їх характеристика	2
	Разом	8 год

7. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Формування та розвиток особистості. Психологія особистості. План: 1.Поняття особистості. 2.Психологічна структура особистості. 3.Основні фактори, які впливають на розвиток та формування особистості. 4.Структура і функціонування ЦНС людини. Мозок, людська психіка, психічне в єдності світу.	12
2	Тема 2. Психологія спілкування План 1.Взаємозв'язок спілкування і діяльності. 2.Функції спілкування. 3.Види спілкування. 4.Психологічна структура діяльності.	14
3	Тема 3. Людина в колективі. План: 1.Характеристика групи як соціального феномена 2.Групова динаміка та рівні проблем управління 3.Функції ефективної групи та соціальні ролі її членів 4.Умови ефективності групового вирішення проблем.	12
4	Тема 4. Соціально-психологічний клімат в організації. План: 1.Соціально-психологічний клімат колективу. 2.Міжособові відносини. 3.Влада керівника організації. 4.Професійні якості авторитетного керівника.	12
5	Тема 5. Види пам'яті та мнемічні дії. План: 1.Загальне уявлення про пам'ять. 2.Види пам'яті. 3.Процеси пам'яті. 4.Функція пам'яті для розвитку комунікації	12
6	Тема 6. Різновиди комунікаційних каналів та бар'єри в	12

	соціальних комунікаціях. План: 1.Сучасне трактування поняття «канал комунікації» 2.Класифікація комунікаційних каналів (КК) 3.Класифікація бар'єрів усної комунікації та підходи до класифікації документної та електронної комунікації.	
Разом		74 год

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. **Словесні:** розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж, робота з книгою (читання, переказ, виписування, складання плану, рецензування, конспектування, виготовлення таблиць, графіків, опорних конспектів тощо).

1.2. **Наочні:** демонстрація, ілюстрація, спостереження.

1.3. **Практичні:** лабораторний метод, практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. **Аналітичний**(*суть: розклад цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак*).

2.2. **Методи синтезу**(*суть: з'єднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле*).

2.3. **Індуктивний метод**(*суть: вивчення предметів чи явищ від одиничного до загального*).

2.4. **Дедуктивний метод**(*суть: вивчення предметів чи явищ від загального до одиничного*).

2.5. **Традуктивний метод**(*суть: це висновки від загального до загального, від часткового до часткового, від одиничного до одиничного*).

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. **Проблемний** (*проблемно-інформаційний*)

3.2. **Частково-пошуковий** (*евристичний*)

3.3. **Дослідницький**

3.4. **Репродуктивний**(*суть: можливість застосування вивченого на практиці*).

3.5. **Пояснювально-демонстративний**

4. **Активні методи навчання** (*наприклад*) - використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі столи, бінарні заняття, ділові та рольові ігри, ток-шоу, тренінги, використання проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на

імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій *та інші*)

5. Інтерактивні технології навчання (наприклад) - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) *та інші*.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - результати виконання та захисту лабораторних робіт;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - виконання аналітично-розрахункових завдань;
 - написання рефератів, есе, звітів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота				Разом за модулі та СРС	Атестація	Підсумковий тест - іспит	Сума
Модуль 1 – 22 балів		Модуль 2 - 18 балів					
Змістові модулі 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3					
Т 1-2	Т 3-5	Т 6-10		15	60	15	30
10	10	20			(40+15)		100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення.

1. Підготовка методичного видання для самостійної роботи студентів 1 курсу з дисципліни «Психологія. Методические указания для самостоятельной работы для студентов 1 курса дневной и заочной форм обучения, направления подготовки 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 072 «Финансы, банковское дело и страхование». (Протокол №6 від 23.05.2018р.).

13. Рекомендована література

Базова:

1. Гришина, Н. Психологія конфлікту: навчальний посібник / Наталія Гришина. - Санкт-Петербург [и др.]: Пітер, Пітер прес, 2018. - 574 с.

<https://zavtrasessiya.com/index.pl?Act=PRODUCT&id=3800>

2. Немов, Р. С. Загальна психологія в 3х тт. том II в 4 книгах. книга 3. уяву і мислення: Підручник і практикум для академічного бакалаврату / Р.С. Немов .: Юрайт, 2016. - 224 с.

4. Вайнштейн, Л.А. Психологія управління: навчальний посібник / Л. А. Вайнштейн, І. В. Гуліс. - Мінськ: Вишэйшая школа, 2018. - 382 с.
<https://zavtrasessiya.com/index.pl?act=PRODUCT&id=3800>.

Допоміжна:

1. Теорія конфліктів в контексті побудови загальної моделі ефективності сучасного підприємства: монографія / ВНТУ: Вінниця, 2017. 256 с.

2. Котова, І.Б. Загальна психологія: Навчальний посібник / І.Б. Котова, О.С. Канаркевіч. - М .: Дашков і К, Академцентр, 2013. - 480 с.

3. Шадриков, В.Д. Загальна психологія: Підручник для академічного бакалаврату / В.Д. Шадриков, В.А. Мазілов. - Люберці: Юрайт, 2016. - 411 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Електронний ресурс. «Комунікаціями органів місцевого самоврядування», 2019. http://pleddg.org.ua/wp-content/uploads/2019/05/Media_Guide.pdf

2. Електронний ресурс. Основи психології. Сорокун П.А.:
<http://studentam.net/content/view/246/24/>

3. Електронний ресурс. Психологія і особистість. О.Ю. Корнієнко:
https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=ASFpVRUAAAAAJ&citation_for_view=ASFpVRUAAAAAJ:8AbLer7MMksC

4. Електронний ресурс. Библиотека Фонда содействия развитию психической культуры: <http://psylib.org.ua/books/>